

Aleg. 114.

Sprawozdanie

komisji drogowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie petycji reprezentacji powiatu limanowskiego w przedmiocie datku ofiarowanego w roku 1880 na rzecz wykupna gruntów pod kolej transwersalną.

Wysoki Sejmie!

Na podstawie sprawozdania komisji drogowej z petycji rady powiatowej limanowskiej w przedmiocie zwolnienia tego powiatu od wpłacania 1% dodatku od podatku na rzecz wykupna gruntu pod kolej transwersalną, Wysoki Sejm uchwalił 9. października 1888: „Petycję rady powiatowej w Limanowej udziela się Wydziałowi krajowemu z poleceniem, by po zbadaniu istoty rzeczy tak pod względem prawniczym, jako też i co do sił finansowych powiatu limanowskiego na przyszłej sesji sejmowej przedłożył sprawozdanie i odpowiednie wnioski.“

Przedsięwzięte przez Wydział krajowy badania w wskazanych kierunkach w uchwale sejmowej, które w obszernem swem sprawozdaniu l. W. kr. 8763/89 przedłożonem Wysokiemu Sejmowi w dniu 10. października 1889 dokładnie wyluszcza, doprowadziły Wydział krajowy do przekonania, że pod względem prawniczym obowiązek powiatu limanowskiego co do uiszczenia przyjętego zobowiązania zdaje się być niewątpliwym, bo jakkolwiek w swojej odnośnej deklaracji rada powiatowa limanowska dołączyła warunek: „jeżeli i inne interesowane powiaty przyznają się równymi datkami stosunkowo do opłacanych w tych powiatach bezpośrednich podatków“, i na udowodnienie twierdzenia, że miała przy tem na myśli graniczące z powiatem limanowskim powiaty, to jest właśnie powiat sandecki i myślenicki, które do takiego datku się nie zobowiązały, to twierdzenie to nie jest słusznem, gdyż jakkolwiek mogła może rada powiatowa limanowska warunek ten tak rozumieć, to jednak ze stanowiska prawnego jedynie tylko literalne brzmienie zobowiązania może być rozstrzygającym. Natomiast twierdzeniem w petycji zawartem, że powiat limanowski należy do najbiedniejszych w kraju, i że nad siły obarczony jest ciężarami z powodu budowy dróg niezbędnych, nie można odmówić słuszności, bo reprezentacya tego powiatu, w którym 1% dodatku do podatków bezpośrednich za ledwie tylko 500 zł. wynosi, obciążając powiat w szeregu ostatnich przeszło 18% dodatkiem, wydała na potrzeby komunikacyjne od roku 1881 do roku 1888 — z niewielką pomocą ze strony kraju — około 80.000 zł., mimo tego nie zdołano dotąd uczynić zadosyć potrzebom

komunikacyjnym powiatu, a właśnie przez przeprowadzenie kolei transwersalnej, konieczność wybudowania kosztownych dróg dojazdowych i innych dla powiatu niezbędnie potrzebnych spowodowało, że na rok 1889 musiano zażądać od rady powiatowej 23% dodatku, który też uchwalonym został.

Powiat limanowski należy więc niewątpliwie do tych powiatów w naszym kraju, które najwyższe dodatki do podatków bezpośrednich na potrzeby powiatowe nakładać są zmuszone i z tego powodu na wszelkie możliwe oszczędzanie jego siły podatkowej ze strony reprezentacji kraju zasługuje. — To też komisya drogowa zgodnie ze zdaniem Wydziału krajowego uznaje, że „jakkolwiek powiat limanowski ma obowiązek uiszczenia datku ofiarowanego na rzecz wykupna gruntów pod budowę kolei transwersalnej, to jednak mogą mu być dozwolone nie tylko wszelkie ulgi w spłacaniu tego datku, lecz że usiłowania tego ubogiego powiatu mające na celu poprawę i rozwój sieci dróg komunikacyjnych, godne są uznania i wyjątkowej pomocy“ i dla tego w pierwszym rzędzie, przedłużenie terminu do spłacania rocznych rat należności przypadającej funduszowi krajowemu od powiatu limanowskiego po koniec roku 1899 jest wskazanem, w którym to roku prawdopodobnie budowa i rekonstrukcja ważniejszych dróg w powiecie tym około 90 kilometrów wynoszących u ończoną zostanie; nadto słusznem się być wydaje, by Wysoki Sejm raczył przyznać powiatowi limanowskiemu nadzwyczajną pomoc w formie odpisania należności przypadającej funduszowi krajowemu w kwocie 9.383 zł. 44 ct. wraz z prowizją zwłoki, pod warunkiem jednak, jeżeli powiat ten w ciągu przypuszczalnego 10-letniego okresu budowy dróg, tj. od 1889 do r. 1899, będzie specjalnie na cel budowy dróg nakładał i wydawał corocznie 6% dodatków do podatków bezpośrednich. W ten sposób uzyskany fundusz wraz z innemi w ustawie drogowej wskazanemi źródłami będzie, zdaje się, wystarczającym do wykonania budowy dróg w tym powiecie najważniejszych, a przyznanie zaś przez Wydział krajowy pomocy tej pod wyżej określonymi warunkami będzie niewątpliwie dla reprezentacji powiatu bodźcem do ich najrychlejszego wykończenia sieci dróg powiatowych i gminnych tak dla powiatu jak i pośrednio dla kraju ważnych i potrzebnych; z tych tedy powodów komisya drogowa zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wniosła:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy do przedłużenia po koniec 1899 r. terminu rozpoczęcia spłaty rocznych rat datku w kwocie 9.383 zł. 44 ct., ofiarowanego przez powiat limanowski, na rzecz wykupna gruntów pod budowę kolei transwersalnej i należącego się funduszowi krajowemu, a zarazem do ewentualnego odpisania powyższej należności, jeżeli się okaże, że wydatki poniesione przez rzeczony powiat z funduszków powiatowych, wyłącznie na budowę dróg w powiecie, wymagały w okresie czasu od 1889—1899 r. corocznego nakładania powiatowych dodatków do podatków bezpośrednich, w wysokości wynoszącej średnio najmniej 6% tychże podatków“.

Przewodniczący:
J. Męciński.

Sprawozdawca:
Z. Struszkiewicz.